

Beleidsplan Veilige Kerk – Hervormde gemeente Zwartsluis (PKN)

‘Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand. Dat is het grootste en eerste gebod. Het tweede is daaraan gelijk: heb uw naaste lief als uzelf.’ (Mattheüs 22: 37-39).

Een veilige kerk

Binnen de Hervormde gemeente Zwartsluis vinden we het belangrijk dat gemeenteleden veilig hun geloof kunnen beleven en uitdragen. Dit houdt in dat de leden elkaar met respect behandelen en de mensen met speciale taken en opdrachten geen misbruik van hun machtspositie maken. Denk daarbij aan seksueel grensoverschrijdend gedrag, financiële malversatie, intimidatie en dreiging. De commissie Veilige Kerk heeft daarvoor een beleid opgesteld. Dit is goedgekeurd door de kerkenraad 10-03-2026

Dit document beschrijft ons beleid en werkwijze.

Het gevoel van onveiligheid is soms lastig uit te leggen of te verklaren. Daarom hebben wij als kerkelijke gemeente vastgelegd wat wij veilig en dus ook onveilig gedrag vinden. Zo willen we duidelijke kaders bieden voor onze medewerkers en vrijwilligers.

We vinden het belangrijk dat elk gemeentelid en iedere bezoeker zich veilig voelt binnen de gemeente. Daarnaast zijn functies binnen de gemeente mogelijk machtsongelijk. Wanneer sprake is van machtsongelijkheid, mag dit niet leiden tot grensoverschrijdend gedrag. Onder grensoverschrijdend gedrag verstaan we ieder gedrag waarmee aan een ander (bewust of onbewust) schade wordt toegebracht, ongeacht of dit materiële, fysieke of geestelijke schade betreft.

Aandacht voor het thema Veilige Kerk betekent dat grensoverschrijdend gedrag zoveel mogelijk wordt voorkomen en besproken wanneer het zich voordoet. Met grensoverschrijdend gedrag bedoelen we het volgende: -

Fysiek grensoverschrijdend gedrag (te hard vastpakken, knijpen, schoppen, slaan, etc) -
Seksueel grensoverschrijdend gedrag (ongewenste aanrakingen, zoenen tegen iemands wil, aanranding, verkrachting, seksueel getinte appjes, chanteren met seksueel getint beeldmateriaal) - - - - -

Psychisch grensoverschrijdend gedrag (pesten, vernederen, kleineren, negeren, kwetsen, overmatig controleren)

Discriminatie (op basis van leeftijd, seksuele gerichtheid, afkomst, handicap uitsluiten of ongelijkwaardig behandelen)

Verwaarlozing (onvoldoende zorg geven)

Schending van (kerkelijke) rechten (informatie achterhouden, bijvoorbeeld een klachtenregeling, privacy, briefgeheim)

Manipulatie (misbruik van macht, druk uitoefenen)

Werkwijze

Als gemeente zijn we met elkaar verantwoordelijk voor het zorgen voor veilig gedrag en klimaat.

Om dit te waarborgen zijn de volgende maatregelen en voorzieningen aanwezig.

Vertrouwenspersonen

Een Veilige Kerk beperkt zich echter niet alleen tot het jeugdwerk. Ook een volwassene kan in een situatie terecht komen die niet veilig voelt of iets constateren wat niet oké lijkt. Hiervoor kunnen gemeenteleden terecht bij de kerkenraad of een pastor. Toch kunnen er situaties zijn waarin dit lastig is of waar geen luisterend oor wordt gevonden. Dan is het goed te weten dat gemeenteleden bij een interne vertrouwenspersoon (IVP-er) terecht kunnen. Binnen onze werkgemeenschap is mevr. J. Jansen uit Steenwijk als vertrouwenspersoon aangesteld. Zij is bereikbaar met het volgende emailadres:
invertrouwenpgdekop@outlook.com.

De werkzaamheden van de IVP-ers worden conform de instructies uit de training voor IVP-ers uitgevoerd. Deze training is ontwikkeld door het "Meldpunt Misbruik in Kerkelijke Relaties" (www.meldpuntmisbruik.nl)

De IVP-er is op de hoogte van zijn of haar rol en kent de regelingen die in de Protestantse Kerk van toepassing zijn, waaronder ook uitdrukkelijk begrepen de formele rol die de kerkenraad heeft bij meldingen van (seksueel) misbruik in pastorale en gezag relaties. Deze is beschreven in een protocol.

Aanspreekpunt bij klachten:

De IVP-ers zijn het aanspreekpunt voor leden en ex-leden van de kerkelijke gemeente rondom het thema Veilige Kerk. De volgende taken vallen hieronder: -

- Opvang en begeleiding van melders

In overleg met het Meldpunt (indien van toepassing) kan de IVP de melder gedurende het traject blijven begeleiden

- Adviseren van de melder over het vervolgtraject

Genoemde taken worden uitgevoerd conform de Routekaart (Protestantse Kerk, zie bijlage 1), waarin ook beschreven is wat de rol van het meldpunt (CSG**) kan zijn.

Wanneer er een melding wordt ontvangen zal op deze melding zo snel mogelijk, maar binnen één week worden gereageerd. De vertrouwenspersoon zal mogelijk onderling afstemmen welke actie er nodig is. Dit zal altijd in overleg zijn met de melder. Afhankelijk van de melding kan er direct besloten worden om professionele hulp in te schakelen (politie, meldpunt (seksueel) misbruik in de kerk). Indien er enige twijfel is bij de onpartijdigheid van een vertrouwenspersoon zal een extern adviseur betrokken worden.

Informatie van de melding zal vertrouwelijk worden behandeld; de vertrouwenspersoon heeft dan ook een geheimhoudingsverklaring ondertekend. Van elke melding wordt een verslag gemaakt welke alleen voor de vertrouwenspersoon inzichtelijk is. Geen enkele informatie zal worden gedeeld zonder expliciete toestemming van alle betrokken partijen.

De vertrouwenspersoon en melder houden contact totdat de melding afgesloten kan worden. Eénmaal per seizoen brengt(en) de IVP-er(s) verslag van hun werkzaamheden uit aan de kerkenraad. De vertrouwenspersoon informeert de kerkenraad over:

- door hoeveel gemeenteleden is/zijn de IVP-er(s) benaderd
- met hoeveel gemeenteleden zijn er gesprekken gevoerd
- aanbevelingen op het gebied van preventie (indien van toepassing)
- ondernomen stappen op het gebied van preventie

Specifieke persoonsinformatie wordt hierin niet opgenomen.

** CSG (Centrum voor Seksueel Geweld) is in onze regio het punt om bij een incident naar te verwijzen. De meldpunten, waaronder SMPR, zijn een goede aanvulling voor een kerkelijk gemeenschappelijk handvat. Per kerk wordt er gewerkt met verschillende meldpunten.

Commissie Veilige Kerk: veiligekerk@hervormdzwartsluis.nl

Naast de vertrouwenspersonen is er ook een commissie Veilige Kerk, die de IVP-er(s) ondersteunt in het vormgeven van communicatie- en preventie-activiteiten.

De Commissie Veilige Kerk bestaat uit de volgende personen:

Voorzitter en scribe. Zij zijn bereikbaar via e-mail: veiligekerk@hervormdzwartsluis.nl

Preventie

Op basis van opgedane kennis en ervaringen stimuleert de IVP-er dat preventiemaatregelen ten aanzien van misbruik binnen de kerkelijke gemeente worden gestimuleerd en worden ontwikkeld. Hieronder vallen:

- Het geven van (on)gevraagd advies aan de kerkenraad over knelpunten en preventie activiteiten
- Stimuleren van kerkenraadsleden en andere betrokkenen bij (jeugd-)taken in de gemeente om te werken volgens het stappenplan (te downloaden van www.veiligekerk.nl)

Deze maatregelen kunnen in samenspraak en met ondersteuning van de commissie "Veilige Kerk" worden uitgewerkt.

Voor de preventie-activiteiten wordt onder meer gebruik gemaakt van het stappenplan "Een Veilige Kerk". (te downloaden van www.veiligekerk.nl)

Er wordt altijd met minimaal 2 personen leiding gegeven aan de jeugdactiviteiten (incl. de oppasdiensten)

Communicatie

Dit beleidsplan en onderliggende bijlages zijn beschikbaar via de website van Hervormd Zwartsluis (www.hervormdzwartsluis.nl). Daarnaast wordt er regelmatig een bericht geplaatst in de maandelijkse Onderweg waarin de gemeentelieden worden gestimuleerd om na te denken over het thema veilige kerk en op de hoogte worden gesteld van de contactgegevens.

In het jaarplan van de commissie Veilige Kerk staan de structurele en incidentele acties benoemd die voortvloeien uit het opgestelde plan ten aanzien van een Veilige Kerk.

Verklaring omtrent Gedrag (hierna: VOG)

Van beroepskrachten en vrijwilligers binnen het jeugdwerk vanaf 16 jaar zal een Verklaring Omtrent Gedrag worden gevraagd. Daarnaast zullen de vrijwilligers binnen het jeugdwerk een gedragscode aangereikt krijgen die men dient te ondertekenen.

Gedragscode

Naast de aanlevering van de VOG is het wenselijk dat de betreffende vrijwilligers ook de gedragscode ondertekenen.

In de gedragscode is vastgelegd op welke wijze we ons jeugdwerk willen doen, gericht op het borgen van de veiligheid van de deelnemers aan de activiteiten. We vinden het erg belangrijk dat iedereen die een leidinggevende rol heeft binnen het jeugdwerk deze gedragscodes aantoonbaar kent en toepast. Daarom worden de gedragscodes ondertekend door de leidinggevendenden. Het kan vóórkomen dat naast de genoemde vrijwilligers anderen (bijvoorbeeld incidenteel) ondersteuning bieden bij de activiteiten. Het is van belang dat zij

minimaal de gedragscode ondertekenen, zodat de afspraken voor hen aantoonbaar bekend zijn. www.hervormdzwartsluis.nl.

Het is in deze situaties van belang om na te gaan dat de ondersteuning altijd wordt geboden onder toezicht van vrijwilligers die voldoen aan de VOG-verplichting.

Omgangsregels

Iedereen die de jeugdwerkactiviteiten van de Hervormde gemeente Zwartsluis bezoekt houdt zich aan de omgangsregels die wij hebben opgesteld.

Wij vinden afspraken over de manier van omgaan met elkaar belangrijk, omdat we willen dat iedereen zich prettig en veilig voelt. Dit kan alleen als je elkaar in je waarde laat en elkaar met respect behandelt.

Dit betekent dat wij in onze kerkelijke gemeente alle vormen van ongelijkwaardige behandeling zoals, pesten, machtsmisbruik, discriminerende, racistische, seksistische of (seksueel) intimiderende gedragingen of opmerkingen, of het hiertoe aanzetten, ontoelaatbaar vinden. Wij vragen van alle medewerkers en vrijwilligers, kinderen, hun ouders of andere bezoekers, dat zij meewerken aan het naleven van de omgangsregels.

Bijlagen

1. Gedragscode Veilig Jeugdwerk
2. Beleidsplan Veilige kerk- Hervormde gemeente Zwartsluis (PKN)